

Zarząd Główny SEP przyjął projekt nowego Statutu SEP i skierował go do dyskusji

Na posiedzeniu w dniu 20 kwietnia br. Zarząd Główny przyjął wstępnie projekt nowelizacji Statutu zgodnie z propozycją Komisji Statutowej. Ponadto wyraził zgodę na opublikowanie projektu w Internecie i w czasopismach SEP w celu umożliwienia zgłaszania przez wszystkich zainteresowanych ewentualnych uwag do 31 lipca br. Po ustosunkowaniu się Komisji Statutowej do zgłaszanych uwag, co przewidywane jest na przełomie września i października br., nastąpi zaakceptowanie przez ZG projektu Statutu i na podstawie paragrafu 53 ust. 1 aktualnego Statutu zarekomendowanie Walnemu Zjazdowi Delegatów SEP. Przyjęcie nowego Statutu przewidywane jest, zgodnie z decyzją Zjazdu Zielonogórskiego, podczas grudniowego Nadzwyczajnego Zjazdu Delegatów SEP.

Redakcja nasza opublikowała projekt w wydaniu Internetowym „Energetyki”.

Poniżej zamieszczamy rozmowę, jaką przeprowadziliśmy na ten temat z Kolegą Ryszardem Chojakiem, Przewodniczącym Komisji Statutowej, Wiceprezesem SEP.

Kol. Ryszard Chojak

Energetyka: Dlaczego i po co ma być dokonana zmiana Statutu SEP?

Ryszard Chojak: Na stosunkowo proste pytanie: dlaczego i po co Stowarzyszenie Elektryków Polskich zmienia statut są dwie różnej wagi odpowiedzi. Pierwsza formalna i łatwa — bo taka jest wola najwyższej władzy wyrażona w uchwale nr 2 XXXI WZD w Zielonej Górze. Druga odpowiedź, merytoryczna nie jest łatwa, wymaga poważnej refleksji historycznej i socjologicznej na podstawie rzetelnej analizy misji, roli i zadań Stowarzyszenia na tle szybko zmieniających się uwarunkowań. W okresie 85-letniej nieprzerwanej działalności od 1919 r. stałą misją SEP jest dobrowolne zrzeszanie elektryków polskich w celu wspólnego działania na rzecz rozwoju w Polsce wszystkich dziedzin elektryki, rozwoju gospodarczego oraz krzewienia teoretycznej i praktycznej wiedzy.

Podczas 85 lat zmieniały się stosunki polityczne, społeczne, gospodarcze i prawne w Polsce. Z tych powodów zmieniały się zadania, cele i sposoby działania Stowarzyszenia. Dlatego przygotowywany projekt do uchwalenia w grudniu br. przez NWZD będzie jedenastym Statutem SEP. Podobnie do przyspieszenia tempa zmian warunków i otoczenia zewnętrznego nastąpiło również skrócenie cyklu zmian naszych statutów. Po analizie warunków i otoczenia zewnętrznego oraz historii statutów krajowych i zagranicznych stowarzyszeń naukowo-technicznych Komisja Statutowa uważa, że nierealne jest zaprojektowanie statutu odpornego na zmiany w czasach, w których właśnie zmiany są jedynie stałym zjawiskiem. Aby unikać uogólnień, przez warunki i otoczenie zewnętrzne należy rozumieć powstałą w obszarze funkcjonowania SEP silną konkurencję w działalności statutowej i gospodarczej przez kilkanaście nowych

stowarzyszeń naukowo-technicznych, zawodowych i producenckich oraz wiele podmiotów gospodarczych. Trudności wynikające z tego spontanicznego, a często także inspirowanego, zjawiska nie ograniczają się do sfery rzeczowej, a przede wszystkim dotyczą sfery mentalnej również naszej. Komisja Statutowa opowiedziała się dlatego za możliwie elastycznymi zapisami, które będą w miarę potrzeb aktualizowane na kolejnych WZD. Podobne cykle wnoszenia poprawek i zmian do statutów występują w niemieckim VDE oraz w stowarzyszeniach elektryków i elektryków brytyjskich i amerykańskich.

Energetyka: Jakie podstawowe zmiany w Statucie proponuje Komisja?

Ryszard Chojak: Zaproponowane zmiany Statutu dotyczą tak zakresu merytorycznego, jak również użytych pojęć i nazewnictwa, które w maksymalnym stopniu zbliżono do stosowanych w odnośnych ustawach i rozporządzeniach wykonawczych. Zmiany merytoryczne są wynikiem przeanalizowania 357 uwag i wniosków zgłoszonych przez respondentów do Komisji, a także przestudiowania dotychczasowych statutów SEP, badań Ogólnopolskiego Zespołu Naukowo-Badawczego SEP, najnowszych statutów kilku krajowych SNT oraz statutów zagranicznych stowarzyszeń elektryków, a w tym niemieckiego VDE, brytyjskiego IEE i amerykańskiego IEEE. Do istotniejszych zmian można zaliczyć następujące postanowienia:

- wpisanie preambuły w celu wywołania integrującej refleksji,
- wprowadzenie w §§ 1, 5, 8 i 9 uwspółcześnionych zapisów, a także ułatwiających uzyskanie statusu organizacji pożytku publicznego,
- w § 2 pośrednie zdefiniowanie pojęcia elektryka przez określenie zakresu działania SEP,

- w § 4 i w rozdz. VI wprowadzenie i zdefiniowanie pojęcia agendy jako jednostki statutowej, ale komercyjnej, gospodarczej działalności naukowo-technicznej,
- w §§ 8 i 9 gruntownie zmodyfikowane zapisy w odniesieniu do celów i sposobów ich realizacji,
- w § 10 zniesienie martwej instytucji członków współdziałających,
- w § 11 uwzględniając konieczność odmłodzenia stowarzyszenia znaczne rozszerzenie możliwości członkostwa dla młodzieży,
- wobec niezadowolającego oddziaływania SEP w środowisku biznesowym i menedżerskim oraz w administracji rządowej szczebla centralnego w § 13 znacznie zwiększono uprawnienia członków wspierających i określono procedury ich działania w SEP,
- w § 14 dostosowanie nazewnictwa do ustawy *Prawo o stowarzyszeniach* oraz zgrupowanie wszystkich organów SEP, w tym wprowadzoną do Statutu komisję wyborczą,
- w § 18 zalegalizowanie możliwości utworzenia prezydium ZG,
- w § 19 i § 31 doprecyzowanie uprawnień prezesa SEP i prezesów oddziałów,
- w § 20 i § 32 rozszerzenie i doprecyzowanie obowiązków i uprawnień komisji rewizyjnych,
- w § 23 zmienione zapisy odnoszące się do sekretarza generalnego, który kieruje biurem SEP, uznanym za organ wykonawczy,
- w § 24 zdefiniowanie roli, składu i zadań komisji wyborczej,
- w § 25 enumeratywnie, ale w sposób otwarty na przyszłość wyszczególnienie jednostek działających w Oddziałach,
- w § 30 zmodyfikowanie i urealnienie procedury ustalania regulaminów i zasad finansowania oddziałów,
- w § 42 jednoznaczne zdefiniowanie składów, celów, zadań i władz sekcji, zaś w § 43 składów i procedur tworzenia komitetów naukowo-technicznych,
- w § 44 zdefiniowanie pojęcia agendy oraz określenie zasady powoływania ich władz,
- w §§ 45 i 46 zastosowanie nazewnictwa zgodnego z ustawą o rachunkowości, uporządkowanie zapisów dotyczących zarządzania majątkiem oraz zmodyfikowanie zapisu dotyczącego majątku oddziałów, które uzyskały osobowość prawną,
- w § 48 wprowadzenie możliwości korespondencyjnego podejmowania uchwał przez ZG i ZO,
- w § 49 określenie zasad i zdefiniowanie warunków wyboru delegata przez członka wspierającego.

W opublikowanym w Internecie, na stronach SEP, projekcie Statutu wszystkie zmiany wyróżnione zostały wytłuszczoną kursywą, zachęcam Czytelników do ich prze studiowania.

Energetyka: Jakie zmiany przewidziano w strukturze organizacyjnej i we władzach SEP?

Ryszard Chojak: Zaproponowane zmiany Statutu w zasadzie nie spowodują zmian struktury organizacyjnej. Komisja Statutowa uważa, iż rozwinięta, zdecentralizowana struktura regionalnych Oddziałów stanowi walor i bardzo mocną stroną Stowarzyszenia korzystnie wyróżniając nas

wśród innych polskich SNT. Szczególnie wobec nowo powstałych w obszarze szeroko rozumianej elektryki stowarzyszeń, które takiej struktury nie mają. Oddziały są na ogół dobrze postrzegane przez terenowe władze państwowe i samorządowe, mają autorytet oraz często funkcjonują przy braku lub przy niewielkiej konkurencji. Nie zmieniając zasad powoływania i rozwiązywania oddziałów oraz określając w sposób otwarty ich organizację wewnętrzną pozostawiono bardzo dużą samodzielność oddziałom niezależnie od ich formy prawnej (tzn. mających i nie mających osobowości prawnej). Nie ma przy tym znaczenia czy utrzyma się obecna liczba 50 oddziałów, czy będzie ona nieco mniejsza w przyszłości. Utrzymana została opiniodawcza funkcja rady prezesów. Po zaangażowanych i długotrwałych dyskusjach pozostawiono bez zmian dotychczasowe zapisy statutowe.

Celem zmiany zapisów w rozdziale o jednostkach naukowo-technicznych SEP jest zdynamiczowanie działalności społecznej sekcji i komitetów oraz komercyjnego funkcjonowania agend. Dyskutowana koncepcja zmiany sekcji na mniejszą liczbę bardziej samodzielnych i większych towarzystw nie uzyskała poparcia. Można oczekiwać, iż pod rządami nowego Statutu nastąpi zwiększenie działalności merytorycznej i większe nią zainteresowanie władz Stowarzyszenia wszystkich szczebli.

W układzie władz SEP nie przewiduje się istotnych zmian, ale na podstawie ustawy *Prawo o stowarzyszeniach* uporządkowano nazewnictwo. Przewidywane prezydium ZG jest tylko operatywnie działającym kolegialnym pełnomocnikiem Zarządu Głównego, a nie osobnym organem władzy. Nieco więcej i bardziej jednoznacznych zadań i kompetencji przypisano komisjom rewizyjnym. Duże znaczenie i rolę powinna odgrywać wpisana do statutu wcześniej wybierana przez WZD komisja wyborcza, której działalność w czasie kadencji oraz autorytet może wykluczyć dotychczas występujące szkodliwe odczucia. Mam tu na myśli poczucie niedoceniań i niedowartościowania niektórych środowisk, posądzenie o manipulacje, emocje w czasie wyborów, a po wyborach brak zaufania i napięcia. Wszystko to razem wzięte stanowi poważny czynnik dezintegrujący. Długotrwała, często emocjonalna dyskusja dotyczyła zwiększonych uprawnień wyborczych członków wspierających. Do sformułowania ostatecznych zapisów w tej sprawie doszło po przypomnieniu zapisów historycznych w statutach SEP z 1928 i 1939 r., w aktualnych statutach innych polskich SNT oraz w Statucie VDE.

Energetyka: Jakie jest stanowisko Komisji Statutowej w sprawie uzyskania przez SEP statusu organizacji pożytku publicznego?

Ryszard Chojak: Przez zbliżenie zapisów znowelizowanego Statutu SEP do wymagań wynikających z ustawy z 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie KS urealniła możliwość skutecznego wystąpienia o uzyskanie statusu organizacji pożytku publicznego. Historycznie i konsekwentnie spełniana przez SEP misja, a także fakt uzyskania po rządami *Prawa o stowarzyszeniach* z 1932 r. w ramach NOT statusu stowarzyszenia wyższej użyteczności, skłaniają do wyrażenia opinii, aby władze SEP podjęły starania o uzyskanie statusu organizacji pożytku publicznego.

Ponieważ umówiliśmy się na cztery pytania, proszę pozwolić przed zakończeniem rozmowy na końcowa uwagę — żaden akt prawny, a więc również nasz Statut, nie ma samoistnej mocy sprawczej. Nasze, możliwie powszechne i wspólne zaangażowanie członków SEP mogą tę siłę sprawczą zapewnić przez szersze społeczne otwarcie, otwarcie na przyszłość i młodzież. Nowy Statut na pewno sprzyja wykorzystaniu szans, które należy stwarzać przez mądrą i elastyczną politykę i działalność w środowiskach naukowych, technicznych, biznesowych, menedżerskich i producenckich.

Trzeba mieć nadzieję, iż wzorem partnerów z Unii Europejskiej — po akcesie — polskie władze państwowe ograniczając biurokrację i korupcję docenią pozytywne działanie organizacji pozarządowych. Sukces warunkuje także przywrócenie w SEP optymizmu, przyjaźni i ufności.

Energetyka: Dziękujemy za poświęcony czas i za wyjaśnienie kilku spraw mogących okazać się pomocne dla naszych Czytelników przy analizowaniu projektu nowego Statutu SEP.

*Rozmowę przeprowadził:
Tomasz E. Kołakowski*